

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 6 ส.ค. 2555	ปีที่ 43	ฉบับที่ 15283	หน้า 5
-------------------------------------	------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกปลาวง

นิทานตำนานเหล่า

ในอดีตกาล ณ เมืองหนึ่ง มีหญิงม่ายนางหนึ่ง ปลุกกระท่อมเดียวดายอยู่ ปลายนา นางมีบุตรชายคนหนึ่งที่มีนิสัยเกียจคร้าน คือดำนา ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ หญิงม่ายทนเลี้ยงดูอยู่นาน จนลูกชายโตเป็นหนุ่ม นางไม่สามารถเลี้ยงดูได้อีกต่อไป จึงออกปากขบไล่ลูกออกจากบ้าน พร้อมด่าตามหลังว่า “มึงเป็นแดดมา กูก็บ่ตากข้าว มึงเป็นพระเจ้ามา กูก็บ่ไหว”

บุตรของหญิงม่าย ชัดเชพเนจรไปตามหมู่บ้านต่างๆ จนกระทั่งได้อาศัยอยู่กับนายบ้าน (หัวหน้าหมู่บ้าน) เมื่อไปอยู่ที่ใหม่ เขากลับตัวกลับใจเป็นผู้มีความประพฤติดี ขยันขันแข็ง จนมีสาวงามนางหนึ่งมาสนิทชิดชอบ ต่อมาทั้งสองได้แต่งงานกัน แต่ว่าฝ่ายพ่อแม่ของสาวเจ้าไม่ชอบลูกเขยคนนี้ จึงขบไล่ทั้งสองออกไปอยู่ที่อื่น

สองสามีภรรยาได้ไปปลุกกระท่อมอยู่ท้ายไร่ แล้วช่วยกันปลูกพืชไร่ เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวก็นำไปขายสร้างฐานะจนร่ำรวย มีบ้านหลังใหญ่ เปิด ไก่ วัว ควาย เต็มบ้าน

ครั้งหนึ่งผู้เป็นภรรยาคิดถึงบิดามารดา จึงชักชวนสามีไปเยี่ยม ฝ่ายสามีก็คิดถึงมารดาเช่นกัน จึงช่วยกันจัดเตรียมพืชผลใส่เกวียนบรรทุกจนเต็มเกวียน แล้วพาภรรยาไปเยี่ยมพ่อตา แม่ยายก่อน ด้านพ่อตาและแม่ยาย เห็นลูกเขยขับเกวียนเข้าบ้านมากับลูกสาว ก็บันดาลโทสะ ด่าทอขบไล่ ด้วยไม่ชอบใจลูกเขยมาตั้งแต่แรก สองสามีภรรยาจึงขับเกวียนออกจากบ้าน โดยมุ่งไปที่บ้านของแม่สามี เมื่อไปถึงหน้าบ้าน หญิงม่ายผู้เป็นแม่ก็ออกปากขบไล่ ไม่ยอมให้เข้าบ้าน เขาและภรรยาไม่รู้จะทำประการใด แต่ก็คิดได้อย่างหนึ่งว่า ควรเอาพืชผลไปถวายพระ จึงขับเกวียนไปที่วัดปรากฏว่าพอไปถึงวัด พระก็ปฏิเสธโดยกล่าวว่า ขนาดพ่อแม่แท้ ๆ ของทั้งสองยังไม่ยอมรับ แล้วพระจะรับได้อย่างไร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ส.ค. 2555	43	15283	5

ทั้งสองจนปัญญา และรู้สึกน้อยใจ พุดอะไรไม่ออก ได้แต่ขับเกรียนเข้าป่าไปอย่าง ไร้จุดหมาย จนกระทั่งไปพบต้นไม้ต้นหนึ่งมีโพรงใหญ่อยู่โคนต้น จึงคิดว่าที่ไหนๆ ก็ย่อมมีเทพเจ้าอาศัยอยู่ทุกที่ อย่างกระนั้นเลย เราไม่เอาผลผลิตพืชพันธุ์เหล่านี้อีกกลับบ้าน แต่เราจะเอาถวายเทพเจ้า คิดแล้วจึงเอาพืชผลทั้งหมดเป็นต้นว่า ข้าว ข้าวโพด พริก ผลไม้ เครื่องเทศ เทใส่ในโพรงต้นไม้ แล้วคุกเข่าลงไหว้ แล้วกล่าวถวายแด่เทพเจ้าเป็นเทวบูชา จากนั้นจึงพากันนั่งเกรียนกลับบ้าน

เมื่อถึงฤดูฝน น้ำฝนเข้าไปขังอยู่ในโพรงต้นไม้ที่สองสามีภรรยาเทพีขผลลงต่อมามีนกเข้าไปกินน้ำในโพรงนั้นแล้วเกิดอาการเมา สงเสียงร้องเพลง เต้นรำกันอย่างสนุกสนาน สัตว์ใหญ่ประเภทควาละมั่ง เสือเห็นเข้าก็พากันตีเมกัน จนเมามายสนุกสนานเอิกเกริก และเป็นอย่างนั้นเรื่อยมา ณ บริเวณใต้ต้นไม้ต้น

วันหนึ่ง มีนายพรานคนหนึ่งสังเกตเห็นพฤติกรรมของสัตว์เหล่านั้น ตอนแรกยังไม่รู้เหตุ ได้เอาธนูยิงนกตาย แล้วลองชิมน้ำนั้นดูเห็นว่ามึนสติก็ตีเมกันอีกพร้อมกับปิ้งซากนกกินแกล้มไปด้วย ยิ่งกินยิ่งเพลิดเพลินสนุกสนานและเมามายจนมึนกลับไป เมื่อฟื้นตื่นขึ้นจึงตัดกระบอกไม้ไผ่บรรจุน้ำนั้นไว้จำนวนหนึ่งไปถวายเจ้าเมือง แล้วแนะนำเจ้าเมืองว่าจะให้ตีควมตีเมแกล้มกับเนื้อนกปิ้ง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ส.ค. 2555	43	15283	5

เจ้าเมืองสั่งให้คนครัวทำนบกั้งกินกับน้ำนั้น เมื่อนกบั้งหมดก็ให้ไปยิงนกมาปิ้ง
อีกจนนกหายาก จึงกินไก่แทน กินไป ๆ ไก่ยังไม่หมด ก็ให้ทหารไปตักน้ำนั้นมาต้มกิน
กันทั่ววัง เมื่อไก่หมด ก็หาเป็ดมาฆ่า หลายวันต่อมา เมื่อเป็ดหมดก็ให้ฆ่าหมู ฆ่าวัว
ควาย ช้างม้า จนหมดเสียไม่ได้จึงไปต่อว่าเจ้าเมือง พร้อมกล่าวประชดว่าเมื่อไม่มี
สัตว์ให้ฆ่า จะฆ่าลูก ฆ่าเมียกินเสียก็ได้ ฝ่ายเจ้าเมืองเกิดความโมโหประกอบกับ
ความเมาจึงสั่งทหารไปจับมเหสีและโอรสฆ่าเอาเนื้อมาเป็นกับแกล้ม ทหารจึงฆ่ามเหสี
และโอรสให้เจ้าเมืองกิน แล้วตัดส่วนขาและแขนเก็บไว้ และในวันนั้น หลังจากเมาได้
ที่แล้วเจ้าเมืองก็พุบหลับไป

รุ่งเช้า หลังสร้างเมาแล้ว เจ้าเมืองได้ถามหาหมเหสีและโอรส ซึ่งทหารก็ได้
บอกเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นพร้อมนำส่วนขาและแขนของมเหสีและโอรสมาให้ดู เมื่อ
ทราบความจริงก็รู้สึกเสียใจอย่างหนัก จึงสั่งให้ทหารไปไต่ถามหาตัวคนในไพร่ไม้นั้นเป็นแหล่ง
น้ำนั้นเสีย ทหารก็ไปตักไม้ดังกล่าวและได้สังเกตเห็นว่าน้ำในไพร่ไม้นั้นมีส่วนผสมของ
ข้าว ข้าวโพด ผลไม้บางอย่างและเครื่องเทศ จึงจดจำเป็นสูตรไว้ทำเป็นเหล้า แล้ว
บอกต่อสืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดย ศุภฤกษ์ กุลสุ)